

ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов” № 37, тел.: 07541/21-16

e-mail: kmet@satovcha.bg

2 - 8 март 2026г., година (XXII), 8 / 1043

ОБЩНСКИ НОВИНИ

ТРАДИЦИИ И ОБИЧАИ ЗА БАБА МАРТА

Празникът на Баба Марта в българските традиции е символ на пролетта и носи пожелание за здраве и плодородие в началото на новия цикъл в природата. На този ден най-възрастната жена трябва да почисти основно къщата преди изгрев слънце, да изнесе и простре навън червена тъкан - покривка, постелка, пояс или престилка. Смята се, че това ще зарадва Баба Марта и ще предизвика благосклонността ѝ към къщата и обитателите. На децата, момите и младите булки се връзват усукани бял и червен вълнен конец - Мартеница - най-често на ръката. Младите непременно трябва да излязат навън „да ги види Баба Марта и да се зарадва“, а старите жени не трябва да излизат навън, защото „ще разгневят Баба Марта“. В този ден на много места се гонят змии и гущери, като се палят огньове, обикаля се двора с дрънкане на метални предмети и наричания.

Денят на Баба Марта - първи март е типичен за нея - с променлив характер - ту весела и засмяна, ту намръщена и ядосана. Тази година, както досега Баба Марта не изневери на традицията си да посещава детските заведения в община Сатовча, където децата я посрещната с трепет и вълнение. За да я зарадва и да не се разсърди, заедно със своите госпожи децата бяха подготвили художествено-музикални програми, посветени на капризната старица, която тайничко им се радваше, че са се постарали да се подготвят много добре. Програмата им бе изпълнена със стихове и песни, сценки от приказки и легенди, които много се харесаха на старицата. В знак на благодарност им подари по една ръчно плетена мартеница, за да бъдат здрави, весели и засмени, както и да носят радост на своите родители, близки и познати. Старицата наричаше мартениците за дълъг и щастлив живот, за благополучие и плодородие през годината. Малчуганите освен, че посрещнаха баба Марта с песни, стихове и танци, те я изпратиха с широка усмивка, за да не я разсърдят и да се разлюти.

с. Сатовча

с. Вълкосел

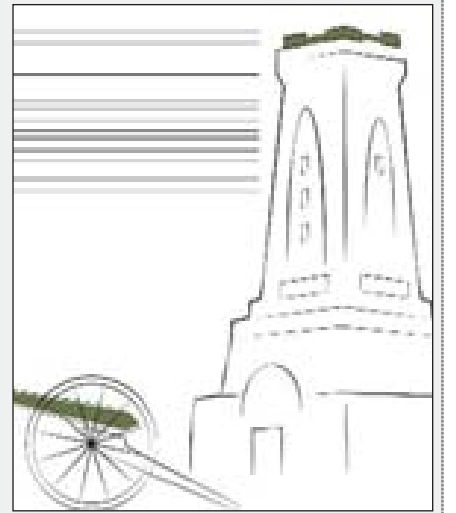
ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС ПО СЛУЧАЙ 3-ТИ МАРТ - НАЦИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Уважаеми жители на община Сатовча,

Приемете моите и на екипът ми поздравления по повод Националния празник на Република България – 3-ти март. Ден, свещен, славен и победен в нашата история. Ден значим и велик в празничния календар на България.

Ден, в който сме длъжни да засвидетелстваме своята почит и признателност към героите, отдала живота си за род и родина, за нашата свобода. Ден, в който свеждаме глави, пред саможертвата на предците ни, в името на нашето бъдеще. Ден, в който да покажем, че сме достойни наследници на славен и борбен народ, че пазим своята история и не забравяме свидните жертви донесли ни свободата.

Нека засвидетелстваме своята безгранична синовна почит и уважение в името на силна и свободна България, пожелавайки си мир, просперитет и по-добро бъдеще!

Поклон! Поклон пред героите, загинали за свободата на България!

Честит празник!

Сатовча, март 2026 година
Д-р Арбен Мименов

УЧАСТИЕ В НАЦИОНАЛНИЯ УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС „ПО СЛЕДИТЕ НА АПОСТОЛА“

Учениците от 10а клас - Анелия Странджева, Ели Хаджева и Мериам Пидева, под ръководството на г-жа Райка Славчева – старши учител по френски език и български език и литература, взеха участие в Националния ученически конкурс „По следите на Апостола“, посветен на делото на Васил Левски.

Конкурсът бе организиран от ПГЧЕ „Васил Левски“ – Бургас с подкрепата на РУО - Бургас и Министерството на образованието и науката.

В инициативата участваха ученици от цялата страна, представяйки свои творби в три направления: литература, история и изобразително изкуство.

Всички участници получиха сертификати, които бяха връчени от директора на СУ „Св. св. Кирил и Методий“, г-н Джеват Дунчев.

Поздравяваме участниците от СУ-Сатовча училище и им желаем още много успехи и вдъхновяващи моменти в бъдещите им инициативи!

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС ПО СЛУЧАЙ 8-МИ МАРТ - МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА ЖЕНАТА

Уважаеми дами,

Международният ден на жената - 8-ми март, е поредният повод за нашето мъжко признание и уважение към безкрайната Ви отдаденост за благополучието на рода и семейството, за съхраняване на българските корени и традиции.

С присъщата за Вас нежност и сила, крехкост и борбеност, милосърдие и трудолюбие, Вие отстоявате и доказвате ежедневно правото си на равнопоставеност, правейки света ни по-красив, по-мъдър и по-човечен.

Бъдете здрави, щастливи, щедри на усмивки, получаващи и даващи обич!

И нека най-светлите Ви и искрени мечти добият реалност, съпътствани от вярата и надеждата за все по-добри и спокойни бъдни дни.

Сатовча, март 2026 година
Д-р Арбен Мименов
Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на
потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

3 Март 2026, Вторник,

Национален празник на България

За първи път се чества по нов стил на 3 март 1917 г. след въвеждането в България през 1916 г. на Григорианския календар. Денят на освобождението на България от Османско иго е определен за Национален празник с Указ 236 на Държавния съвет, издаден на 27 февруари 1990 г., и с Решение на 9-ото Народно събрание от 5 март 1990 г. Денят е избран за национален празник на България, защото тогава за първи път българските земи се споменават и като политически аргумент.

4 Март 2026 година, Сряда,
Преп. Герасим Йордански.

Имен ден празнува: Герасим. Свети Герасим бил аскет и скромнен монах. Той е основал манастир край река Йордан и спечелил стотици последователи. Според легенда лъв с трън в лапата си потърсил помощта на светеца. След като Герасим извадил тръна, лъвът останал негов дългогодишен спътник и след смъртта на светеца издъхнал

върху гроба му. Затова иконописците представят св. Герасим с лъв в нозете.

8 Март 2026 година, Неделя,

Международен ден на жената

Международния ден на жената възниква в началото на ХХ век. Историята на празника започва през 1857 г. в Ню Йорк, когато е организиран един от първите протестни митинги на жените, работещи в текстилните фабрики. Те настоявали за равни права с мъжете, намаляване на работно-то време и подобряване условията на труд. През 1909 г. Американската социалистическа партия провъзгласила 28 февруари за Национален ден на жената. До 1913г. американките са го отбелязвали на последната неделя от месец февруари. През 1910 г. на Втората международна конференция на работещите жени в Копенхаген е взето решение за учредяване на „Ден на жената“, който да се отбелязва всяка година. В резултат на това решение Международният ден на жената се чества за първи път през 1911 г. в Австрия, Германия, Швейцария и Дания, когато повече от един милион мъже и жени участват в шествия. От 1914 г. отбелязването на празника в различните страни е на датата 8 март. Той се свързва в началото на века с борбата за политическо, икономическо и социално равноправие. През 1977 г. Общото събрание на ООН решава 8 март да стане Международен ден за правата на жените и за мир.

XXIII НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА КАРИКАТУРА „СМЕШНОТО В УЧИЛИЩЕ В КАРИКАТУРИ“

РЕГЛАМЕНТ

- I. Условия за участие
 1. В конкурса могат да участват всички деца и млади хора на възраст от 10 до 29 години, навършени към 31.12.2026 г., разпределени в четири възрастови групи:
 - Първа възрастова група – от 10 до 12 години
 - Втора възрастова група – от 13 до 15 години
 - Трета възрастова група – от 16 до 19 години
 - Четвърта възрастова група – от 20 до 29 години
 2. Всеки участник може да се включи с до 5 творби.
 3. Техниката е по избор.
 4. Към всяка карикатура трябва да бъдат приложени:
 - Декларация за съгласие за предоставяне на лични данни;
 - Следната информация за контакт:
 - трите имена;
 - дата и година на раждане;
 - училище и клас;
 - точен адрес и телефон за връзка.
 5. Препоръчителен размер на творбите: 35/50 см.
- II. Срок и начин на изпращане
 1. Карикатурите трябва да бъдат:
 - предадени лично в Младежки център – Добрич, или
 - изпратени по пощата с пощенско клеймо на адрес: гр. Добрич 9300, пл. „Стария орех“ № 1 п.к. № 15, за конкурс „Смешното в училище в карикатури“
 2. Краен срок: 24 март 2026 г.
- III. Награди
 1. Ще бъдат присъдени предметни награди във всяка възрастова група.
- IV. Оценяване и обявяване на резултатите
 1. Творбите ще бъдат оценявани от професионално жури.
 2. Резултатите ще бъдат обявени до 31 март 2026 г. на:

- Facebook страницата на Младежки център – Добрич;
- официалния сайт: www.ucb.bg
- V. Изложба
 1. Най-добрите карикатури ще бъдат експонирани в изложба на 1 април 2026 г. – Международен ден на хумора и шегата.
- VI. Авторски права
 1. Участвалите в конкурса карикатури остават във фонда на Младежки център – Добрич и могат да бъдат документирани и използвани за целите на Центъра без заплащане на права и обезщетения.
- Контакти
 1. Младежки център – Добрич
 2. 0884 311 428
 3. 058 602 691
 4. info@ucd.bg

РЕЦИТАТОРСКИ КОНКУРС „БЪЛГАРИЯ ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“

Народно Читалище „Х.А.Градечлиев-2005г.“, с.Селце обявява своето Второ издание на Детски рецитаторски конкурс „България за нашите деца“.

Конкурсът има за цел да възпитава родовата памет и патриотизма в децата. Всеки участник може да се включи с едно индивидуално изпълнение- рецитал на стихотворение по избор, съобразено с темата на конкурса. Участниците изпращат по един видеоклип с добро качество и дължина до 2 минути. Изпълненията се оценяват по изразителност, дикция и цялостно актьорско присъствие.

Участниците ще бъдат разделени в две възрастови групи:

Първа група- 4-7 години;

Втора група- 8-14 години.

За всяка група ще бъдат излъчени първа, втора и трета награда, а всички останали участници ще получат грамота за участие на посочен от тях имейл.

Участниците трябва да изпратят своите клипове не е-поща: hgradechliev2005@gmail.com, като посочат три имена, възраст, населено място, учебно заведение, телефон за връзка, e-mail за получаване на грамоти и избран от него офис на Еконт, в случаи на получаване на награда.

Всички видеоклипове на участници ще бъдат качени във фейсбук страницата на читалището: Народно читалище „Христо А. Градечлиев-2005г.“. Победителите ще бъдат избрани от компетентно жури, а участникът, който събере най-много харесвания на страницата ни, ще получи специална награда на публиката. Успех!

Срок за участие: 01.03.26г вкл. Обявяване на победители: 05.03.26г.

ПРИТЧА ЗА БОГАТАШЪТ И КАМЪКЪТ

Един богат предприемач си купил много скъпа и бърза кола. Той обожавал да препуска с нея и докато го правел, сякаш не мислел за нищо. Веднъж, докато шофирал, видял, че дете хвърля камък по колата му. Щом се чул трясък, мъжът набил спирачки и слязъл, за да се скара на детето:

- Какво правиш, момче! Луд ли, че хвърляш камъни по чисто новата ми кола! Знаеш ли, че струва цяло състояние!

- Извинете, господине! - проплакало момче. - Не исках да повреждам автомобила Ви, но исках да Ви спра, за да ми помогнете. Брат ми падна от инвалидната си количка и сега лежи на улицата. Моля ви, вдигнете го, за да можем да се приберем у дома.

Щом разбрал какво се е случило, мъжът малко се успокоил. Той все още бил гневен заради камъка, но имал готовност да вдигне от земята падналото момче.

След като го върнал обратно в количката, почитил грижливо охлузванията му и закарал двете деца до дома им. На вратата те му благодарили и му пожелали Бог да бъде с него. След това се усмихнали с най-чистата и искрена усмивка.

Думите на хлапетата силно докоснали богаташа. Той бил впечатлен и от тяхната искреност, нещо което липсвало в негово забързано и сиво ежедневие. След инцидента той огледал автомобила си. Щетите не били големи, но все пак се забелязвали.

Мъжът обаче така и не пожелал да заличи драскотините по колата си. Всеки път, когато погледнел към белезите, го обземало приятно чувство.

Същевременно сякаш чувал божия глас да му казва: Не живеи живота си толкова бързо, че да се налага тези, които се нуждаят от теб, да привличат вниманието ти с удар!

ФОТООБЕКТИВЪТ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ИМОТ ПОД НАЕМ

Наем

Давам имот под наем. Какви данъци дължа, как и кога ги декларирам и плащам?

Като физическо лице можете да сключите договор за наем с:

- предприятие или самоосигуряващо се лице,
- друго физическо лице.

Доходите от наем, ако сте местно физическо лице, могат да са както от източник в страната, така и от източник в чужбина. Получените средства от наем обявявате в годишна данъчна декларация. Облагат се с данък от 10%. Можете да намалите облагаемия си доход с 10%, които се третираат като признати разходи.

Данъкът се определя и внася, а доходът се декларира от:

- Наемателя, когато наемателят е предприятие или самоосигуряващо се лице.
- Наемодателя, когато наемателят не е предприятие или самоосигуряващо се лице.

Когато собственикът на имота е малолетно или непълнолетно лице, то доходът от наем се декларира и данъкът се определя и внася от неговия законен представител /родител, настойник, попечител/.

Срокове

За деклариране и внасяне на дължимия авансов данък сроковете са еднакви:

- до 30 април, 31 юли, 31 октомври за внасяне на авансов данък съответно за първото, второто и третото тримесечие на годината и подаване на декларация за дължими данъци;
- от 10 януари до 30 април на следващата календарна година за окончателно довносяне на данъка и подаване на годишна данъчна декларация.

Когато наемателят е предприятие или самоосигуряващо се лице, наемодателят може да заяви писмено пред наемателя, че желае да му бъде удържан данък за четвъртото тримесечие на годината. В този случай срокът за внасяне и деклариране е до 31 януари на следващата година.

Ако не сте платили данъка в срок, вижте Просрочени задължения.

Определяне

Данъкът е 10% от размера на облагаемия доход, придобит през съответното тримесечие минус осигурителните вноски, които лицето е задължено да прави за своя сметка. При определянето на облагаемия доход, придобитият доход се намалява с 10% нормативно признати разходи. Нормативно признати разходи не се приспадат, ако наемът е за имущество в режим на етажна собственост с форма на управление общо събрание на собствениците.

Пример: За 1-во тримесечие на календарната година лице е получило доход от наем в размер на 1533,88 евро/3000 лв., авансовият данък е 138,05 евро/270 лв.

Авансовият данък се определя, като придобитият доход се намалява с 10% разходи: $1533,88 * 10\% = 153,39$ евро/3000*10% = 300 лв. Полученият облагаем доход е $1533,88 - 153,39 = 1380,49$ евро ($3000 - 300 = 2700$ лв.) Тази сума се умножава по данъчната ставка 10%, за да се определи авансовият данък: $1380,49 * 10\% = 138,05$ евро/2700*10% = 270 лв.

Ако получателят на дохода от наем е с намалена работоспособност 50 или над 50 на сто, авансов данък се дължи след като облагаемият му доход от всички източници на доход, придобит от началото на данъчната година и подлежащ на облагане с данък върху общата годишна данъчна основа, превиши 4049,43 евро/7 920 лева. Когато наемателят е предприятие или самоосигуряващо се лице, наемодателят трябва да е представил пред наемателя копие на експертно решение от ТЕЛК/НЕЛК. Задължително условие е експертното решение да е валидно към датата на изплащане на дохода от наем.

Плащане

Данъкът се внася в държавния бюджет, по банков сметка на НАП за данъци (приходи на централния бюджет) от:

- наемателя, когато той е предприятие или самоосигуряващо се лице. Размерът на данъка се определя и данъкът се удържа от платеца на дохода при изплащането на наема.

- наемодателя - физическото лице, придобило дохода, когато наемателят не е предприятие или самоосигуряващо се лице и не е задължен да удържа и внася данъка.

Ако платецът на дохода от наем е предприятие или самоосигуряващо се лице, а получателите на дохода са повече от едно лице, удържаният данък може да бъде преведен в едно платежно нареждане. Не е необходимо в платежното нареждане да се посочват идентификационни данни за получателя на доходите от наем.

Деклариране

С декларация за дължим авансов данък по чл. 55, ал. 1 от Закона за данък върху доходите на физически лица декларирате авансовия данък.

Декларация не подавате, когато като физическо лице имате доходи от наем, но не дължите авансов данък за този доход.

Пример: Вие сте физическо лице, пенсионер. Получавате месечно наем от друго физическо лице в

размер на 255,65 евро/500 лв. Нямаме други доходи освен въпросния наем и пенсията. Вие сте с намалена работоспособност 65 на сто и не дължите авансов данък, тъй като облагаемият ви доход е под 4049,43 евро/7 920 лв. Не следва да подавате декларация, тъй като няма дължим данък.

С годишна данъчна декларация по чл. 50 от Закона за данък върху доходите на физически лица, Приложение №4 декларирате годишния доход и данък.

Декларация за дължими данъци подавате:

- когато наемателят е предприятие или самоосигуряващо се лице, само по електронен път в териториалната дирекция на НАП по мястото на регистрацията на платеца на дохода - наемателя.

- когато наемателят не е предприятие или самоосигуряващо се лице в териториалната дирекция на НАП по постоянния адрес на наемодателя, местно физическо лице.

Документи

Когато наемателят е предприятие или самоосигуряващото се лице:

- задължително издава и предоставя на наемодателя сметка за изплатените доходи и удържания данък.
- не е задължен да издава служебна бележка. Въпреки това, когато физическото лице желае, може да му бъде издадена. В тези случаи служебната бележка (образец № 3) се издава в 14-дневен срок от датата на поискването ѝ.

Когато наемателят не е предприятие или самоосигуряващо се лице, а например друго физическо лице, наемодателят издава документ по чл. 9, ал. 2 от ЗДДФЛ, когато плащането не е по банков път.

Санкции

В случай, че наемателят не подаде в срок данъчна декларация се наказва с глоба или имуществена санкция в размер:

- до 255,65 евро/500 лв. за първо нарушение,
- до 511,3 евро/1000 лв. за повторно нарушение.

Ако не сте платили данъка в срок, вижте Просрочени задължения.

Въпрос: Ще ми се наложи да прекарам по-дълго време в Германия при мои близки, не съм пенсионер. Имам ли право да използвам здравната застраховка от България в Германия (става въпрос извън спешни случаи)? Имам издадена европейска здравно осигурителна карта.

Отговор на НЗОК: Европейската здравноосигурителна карта (ЕЗОК) гарантира достъп до спешна и неотложна медицинска помощ, включително при обостряне на хронични заболявания. Лекуващият лекар в съответната държава преценява спешността на състоянието и определя вида и обема на необходимите услуги, които се покриват от картата.

С валидна българска ЕЗОК можете да се обръщате към всеки доставчик на медицинска помощ (лекари, центрове или болници), работещ с местната здравноосигурителна институция.

Според Европейските регламенти ЕЗОК не е предвидена за провеждане на планирано лечение, диагностика и/или изследвания извън компетентната държава по осигуряване.

По отношение на здравната застраховка уточняваме, че НЗОК е публична здравноосигурителна институция и не извършва здравно застраховане. Ако искате да сте застраховано лице за допълнителни медицински рискове при пътуване, Ваше право е да сключите медицинска застраховка със застрахователна компания.

Въпрос: Как и къде мога да подам сигнал относно личен лекар, който за втори път издава болничен лист без преглед на пациента и взимането на болничния лист от рудина, който да го представи на работодателя?

Отговор на НЗОК: Болничен лист се издава на осигурени лица по Кодекса за социално осигуряване (КСО) при установена временна неработоспособност въз основа на медицинска експертиза.

При извършване на експертизата на временната неработоспособност лекуващият лекар преценява здравословното състояние и работоспособността на пациента въз основа на клиничен преглед, резултатите от направените изследвания, заключенията на консултантите, както и характера на работата и условията на труд. При всеки преглед той вписва своята преценка за работоспособността в амбулаторния лист (АЛ), който се подписва от осигуреното лице.

Съгласно Наредбата за медицинската експертиза и Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (РКМЕ) Министерството на здравеопазването и регионалните здравни инспекции (РЗИ) организират и ръководят медицинската експертиза. Поради това сигнал може да подадете до съответната РЗИ.

Контрол по качеството на медицинската помощ и спазването на медицинските стандарти осъществява и Изпълнителна агенция „Медицински надзор“.

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

МАРТ 2026г.

До 14-ти март:

ЗДДС

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължими ДДС за данъчния период - месец февруари.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период - месец февруари. Регистрираното лице, което през данъчния период - месец февруари изпраща или транспортира стоки под режим на складиране на стоки до поискване от територията на страната до територията на друга държава членка и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

Забележка: Регистрирано лице, което през данъчния период - месец февруари е извършило вътреобщностни доставки, по които получателите са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия, или доставки като посредник в тристранна операция, по които получателите са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия подава VIES-декларация. Регистрирано лице, което прехвърля стоки, представляващи част от неговите стопански активи, от територията на страната до територията на Северна Ирландия под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

Възможно е да сезирате и директора на районната здравноосигурителна каса (РЗОК), с която личния лекар е сключил договор, относно спазването на Националния рамков договор и отчитане на дейностите.

Въпрос: Човек който е живял и се осигурявал от 10.02. 2021. в Белгия, може ли да продължи да се осигурява в България?

Отговор: Съгласно чл. 11, пар. 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004, всеки гражданин на ЕС следва да бъде здравноосигурен само в една държава. Заплащането на здравноосигурителни вноски в държава, различна от компетентната, се счита за двойно здравно осигуряване и представлява нарушение на горесцитираната европейска разпоредба. Също така според чл. 33, ал. 2 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) не са задължително осигурени в НЗОК лицата, които съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност подлежат на здравно осигуряване в друга държава членка.

Следователно, ако здравното осигуряване на лицето е прекратено в Белгия и при трайно завръщане в България, то може да възстанови здравноосигурителния си статус в страната. В този случай е необходимо да се представи в Националната агенция за приходите (НАП) формуляр S041 - официалният документ, който служи за сумиране на завършени здравноосигурителни периоди в държава членка на Европейския съюз (ЕС), Европейската икономическа общност (ЕИП), Конфедерация Швейцария и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Целта на формуляра е лицето да докаже здравноосигурителния си статус пред НАП, за да може да се включи в системата на здравно осигуряване на България и да не заплаща стари, дължими периоди, съгласно Закона за здравното осигуряване.

Формуляр S041 се изисква от чуждата здравноосигурителна институция/каса само по служебен път чрез официално кандидатстване лично или чрез пълномощник (с обикновено пълномощно) - в съответната районна здравноосигурителна каса (РЗОК) по местоживеене или в Централното управление на НЗОК. За целта трябва да се подаде заявление по образец, което може да се разпечата от интернет страницата на НЗОК - www.nhif.bg - рубрика „Международна дейност“ - подрубика „Европейска интеграция“ - секция „Сумиране на здравноосигурителни периоди, придобити в различни държави от ЕС“. В заявлението следва да се посочат точните данни на здравноосигурителната институция в чужбина, здравноосигурителния номер и периодите на осигуряване.

Освен лично или чрез упълномощено лице, заявлението може да се подаде по пощата или по електронен път чрез Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ).

За допълнителна информация във връзка с подаване на документите може да се обадите в ЦУ на НЗОК на тел.: +359 2 965 9116 или в РЗОК (координатите на РЗОК са публикувани на сайта на НЗОК в рубрика „РЗОК“).

Уточняваме, че НАП е институцията, която събира на здравноосигурителните вноски и отговаря за здравноосигурителния статус на гражданите в България съгласно ЗЗО. В нейните компетенции са въпросите, свързани с освобождаването от здравноосигурителни вноски на българските граждани в чужбина и последващото възстановяване на здравноосигурителните им права.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

КАКВО ДА ЗАСАДИМ СЛЕД ТИКВИЧКИТЕ

Тиквичките са култура, която е сравнително непретенциозна за отглеждане, но плододаването е силно повлияно от избора на място. След тях почвата може да изглежда рохкава, но не всички растения се развиват добре. Важно е да изберем подходящ вариант.

След отглеждане на тиквички почвата е „уморена“ и се нуждае от възстановяване. Това се обяснява с факта, че те черпят активно хранителни вещества (най-много азот и калий), но оставят след себе си малко органична материя. Имам мощна коренова система, разположена предимно в горния почвен слой, който се изтощава активно.

Ако след тиквичките засадим култури, които са вискателни към хранителните вещества, те ще започнат да изостават в растежа си. Почвата просто няма да има достатъчно време да се възстанови.

Добре е след тиквички да се засаждат бобови култури (фасул, грах, леща, соя, бакла и др.), които обогатяват почвата с азот, съдържащ се в изобилие в атмосферата. Голяма част от този основен хранителен елемент се намира в органичната материя, но не е пряко достъпен за растенията. Бобовите култури имат способността да преобразуват газообразния азот в леснодостъпна форма, като образуват симбиотична връзка с шам почвени бактерии, наречени ризобии.

Бобовите култури бързо възстановяват баланса. В рамките само на един сезон почвата става забележимо по-плодородна.

Сидератите имат същата способност. Синапът, фацията и овесът подобряват структурата на почвата, като възстановяват загубената органична материя и потискат развитието на патогените.

След тиквичките може да се засажда и цвекло. То използва хранителните вещества от по-дълбоките почвени слоеве и не страда от азотен дефицит.

Морковите също се справят добре и кореновата им система осигурява необходимите хранителни елементи за развитие и растеж.

Лукът и чесънът помагат за дезинфекция на почвата. След тиквички може да засеем копър, салати, рукола и други култури, които не се нуждаят от богата почва.

Не се допуска и засаждане на култури от същото семейство – тикви, краставици, пъпеши и дини, защото боледуват от едни и същи болести и се нападат от едни и същи вредители.

Експертите съветват да обогатим почвата с компост, ако следващата година отново засаждаме тиквички на същото място. Това ще ускори възстановяването и.

Когато есенята е топла, можем да отгледаме втора реколта, като засеем репички, спанак или салати. Те няма да изтощат почвата допълнително.

Важно е да се съобразяваме с това, че тиквичките обичат богата на хранителни вещества почва, която се нуждае от почивка след отглеждането им.

Ако изберем подходяща култура за наследник на тиквичките, плодородието ще се възстанови бързо, а почвата ще стане отново жизнена и щедрa.

ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЧЕРИ ДОМАТИ В САКСИИ

Първото нещо, с което трябва да се сдобие, са семена за чери домати. Има много разновидности и екзотични сортове, но ако ще отглеждате чери домати за първи път, най-добре заложете на най-обикновен сорт. Имайте предвид, че ще са ви нужни само няколко семена, тъй като дори две растения са напълно достатъчни за едно неоглямо домакинство.

Най-подходящи за отглеждане на открито за нашите климатични условия са средноранните и късни сортове чери домати. Има вариант и да се сдобие с готов разсад от пазара.

Семената чери домати се засаждат кофички, пълни с почвено-торфена смес, за да се сдобие с разсад. Кофичките

се поставят на слънчево място. Могат да се използват кофички от кисело мляко, както и празни мини саксийки от цветарски магазин.

Разсадът от домати е готов за засаждане в почвата след около месец. Силните растения се разсаждат в голяма саксия, достатъчно голяма, за да поеме кореновата им система. В нея трябва да се насипе сух естествен тор.

Пригответе дълбоки саксии, дълбоки около 30 - 40 см и широки, поставете първия слой от фин чакъл, смесен с почвата, а след това плодородна почва, богата на хумус. Добавете шепа бели топчета агроперлит, които запазват влагата в корена на растението.

Растението се изважда заедно с пръстата от кофичката и се засажда, като в пръстата трябва да влезе цялата коренова система до зелената част на стеблото. Дупката се запълва с пръст и отгоре се натиска здраво върху почвата около основата на растението. Полива се обилно. Саксиите чери домати се поставят на южната тераса.

Растенията се поливат на всеки два дни. На всеки две седмици се нагоряват с течен тор. Високорастящите сортове редовно се колтучат, за да се осигури по-ранно зреене и да се оформи растението като едноствъблено или двустъблено. Върхът се отстранява над един или два листа над съцветие.

Когато доматите пораснат значително, до всеки корен се забива летва, за да може да върви еднопосочно нагоре. Доматите се привързват за тях с помощта на сезалчета или парцали. Израстъците в основата на листата се премахват редовно.

Както виждате, въпреки че отглеждането на чери домати в саксия не е трудно, си има своите тънкости. Основното е домати да получават много слънце и вода. Още веднъж напомняме, че поливането трябва да се случва, когато почвата загуби влага. Внимавайте с преполването на растенията, защото твърде много вода може да доведе до заболявания по домати.

Оттук нататък остава само да чакате вашите чери домати да дадат плод. А за по-детайлни съвети можете да се обърнете и към специалистите от най-близката агроаптека.

БРАУНИ БЛОНДИ С БЯЛ ШОКОЛАД

Необходими продукти:

- яйца - 2 броя
- масло - 120 г
- бяла захар - 75 г
- кафява захар - 75 г
- брашно - 180 г
- сол - една щипка
- екстракт ванилия - 1 - 2 ч.л.
- бакпулвер - 1/2 ч.л. (по желание)
- бял шоколад - 180 г (90 г разтопен, 90 г нарязан на парченца)

Начин на приготвяне:

Разтопете маслото заедно с 90 г от белия шоколад на водна баня или в микровълнова фурна на ниска мощност.

В отделна купа разбийте яйцата със захарта и ванилията до хомогенност (не е нужно да става на гъста пена).

Към яйчената смес добавете леко охладения разтопен шоколад с масло.

Прибавете брашното, солта и бакпулвера, като разбърквайте внимателно с шпатула.

Накрая добавете останалите парченца бял шоколад (може и ядки по избор).

Изсипете в тавичка (около 20x20 см), застлана с хартия за печене. Печете в предварително загрята фурна на 180 градуса за около 25 - 30 минути.

Оставете готовото Браунди да се охладят напълно, разрежете го на големи квадратни парчета и сервирайте.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

			5		
	7	2			4 6
3			6	1	
9			2	6	
	6	7			1 3
				8	
6					
	8				5
		5	9	6	2 3

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

АНАНАС

Ананасът произхожда от Южна Бразилия и Парагвай. Той е бил разпространен от индианците от Южна и Централна Америка до Западните райони още преди пристигането на Колумб. През 1493 г. Христофор Колумб открива плодът на остров Гуадалупе и го пренася в Испания, от където той бива разпространен по света чрез плавателните кораби, които го носят със себе си за защита срещу скорбут. Испанците разпространяват ананаса и във Филипините, Гуам и Хавай в началото на 16-ти век. Ананасът достига Англия през 1660 г. и започва да се отглежда в оранжерии за плодове около 1720 г.

Ананасът има овална до цилиндрична форма, която представлява много малки плодове, свързани в едно. Те са едновременно сочни и месести със стволородно влакнесто ядро. Жилавата кора на ананаса може да бъде тъмно зелена, жълта, оранжево-жълта или червеникава, когато плодът е узрял. Цветът на вътрешността варира от почти бял до жълт. Размерът на плодовете е до 12 инча дължина и тежат от 1 до 10 килограма или повече.

Състав на ананаса

Ананасът е плод, който притежава изключителни диетични и вкусови качества. В един узрял ананас количество на вода е приблизително 86%, органичните киселини стигат до 1.2%, а азотните вещества и минералите са около 1%. Ананасът е много богат на витамини от В групата, А и С. В ананаса се съдържат много калий, желязо, калций и йод.

В плода няма холестерол и мазнини, а съдържанието на натрий е много ниско. 100 г ананас съдържат само 50 ккал. Богат е на много разтворими и неразтворими фибри, които са полезни за храносмилателната система и дебелилото черво.

Избор и съхранение на ананас

По време на закупуването на ананас знайте, че колкото по-релефни са люспите по кората му, толкова плодът е по-ароматен и вкусен. Хубаво узрелият ананас има съвсем леко червеникав оттенък.

Ананасът е много вкусен, но и крехък плод. Той не може да бъде съхраняван повече от две седмици на стайна температура. При температура под 5 градуса в месото му започват да се образуват кафяви петна и той постепенно загубва вкусовите си качества. Ананас поставен в хладилник пък губи своя аромат. Плодът не може да бъде замразяван. Не поставяте други плодове в близост до ананаса, защото те значително съкращават срока му на годност.

Ползи от ананаса

Няколко резена ананас за десерт са достатъчни, за да подобрим метаболизма в организма си. В този случай ананасът ще очисти кръвта и ще стимулира имунната система. Според някои учени, се явява и като профилактично средство срещу рак.

Ананасът съдържа много минерални вещества, в това число и манган, който активира обмяната на протеина и въглехидратите. Затова се използва и в много диети.

Консервираните ананаси са сладки на вкус, но при консервирането полезният фермент се разрушава и обикновено съдържат захар.

Ананасът оказва положително влияние на функционирането на панкреаса и е полезен при венозна тромбоза и отоци. Половин плод или една чаша сок от ананас на ден е достатъчен за да се избягам от тези проблеми.

Смята се, че фибрите в ананаса са полезни в борбата срещу лошия холестерол. Изследванията показват, че редовната консумация на вкусния плод е полезна при артрит. Флавоноидите в ананаса предпазват от рак на белите дробове и други опасни онкологични заболявания. Витамин А, съдържащ се в ананаса е известен със своето благоприятно действие по отношение на зрението и очното здраве.

МАЛКА обява (до 76 символа)

2.00 лева

РЕКЛАМА (в каре)

1.00 лв./см²

ОБЯВА (в каре)

0.50 лв./см²

Виз на брой

- Каж ми честно, имаш ли любовница?
- Имам, разбира се.
- А стига бе, коя е тя?
- Е, няма да ти кажа.
- Що бе, нали сме приятели?
- Защото ще я набиеш.

- Комшийке, защо Киро реве така у вас?
- Излизат му зъбите.
- Как ще му излизат зъби, ма, нали е на 50?
- Ааа, вчера ги глътна и сега излизат.

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:

Мария Самарджиева и Красимир Странджев